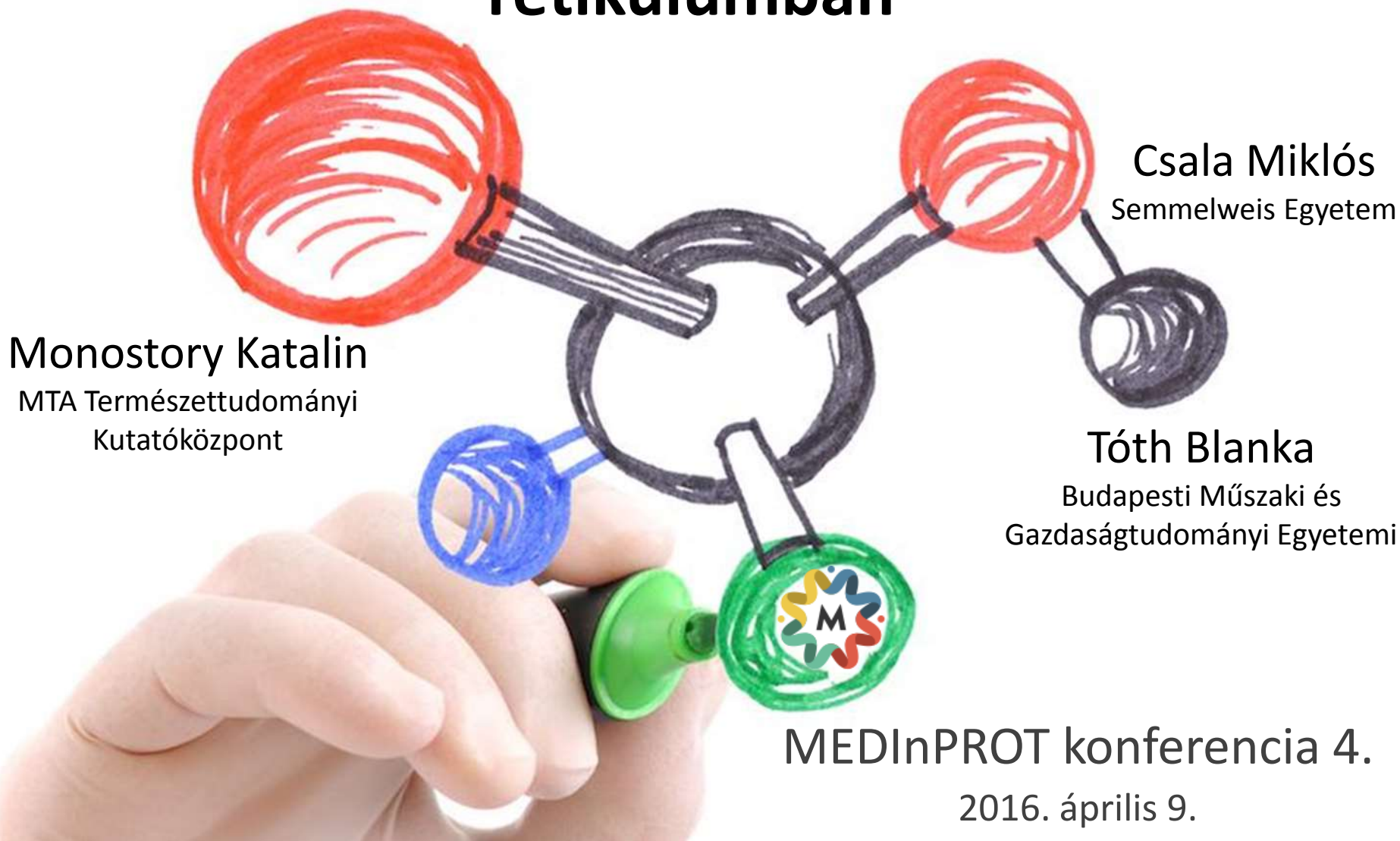
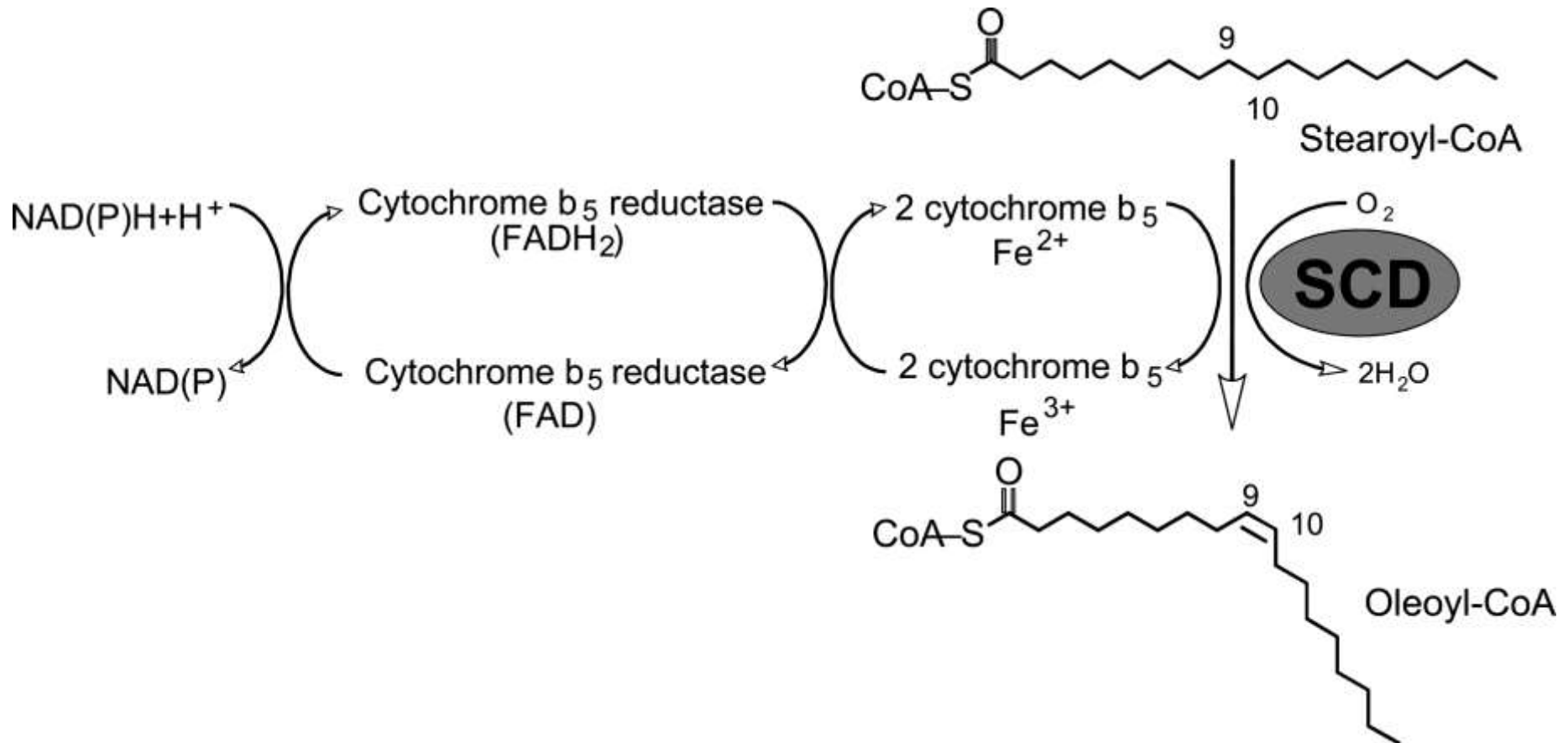

A NAD(P)H-citokróm b_5 oxidoreduktáz fehérje-interakciói az endoplazmás retikulumban

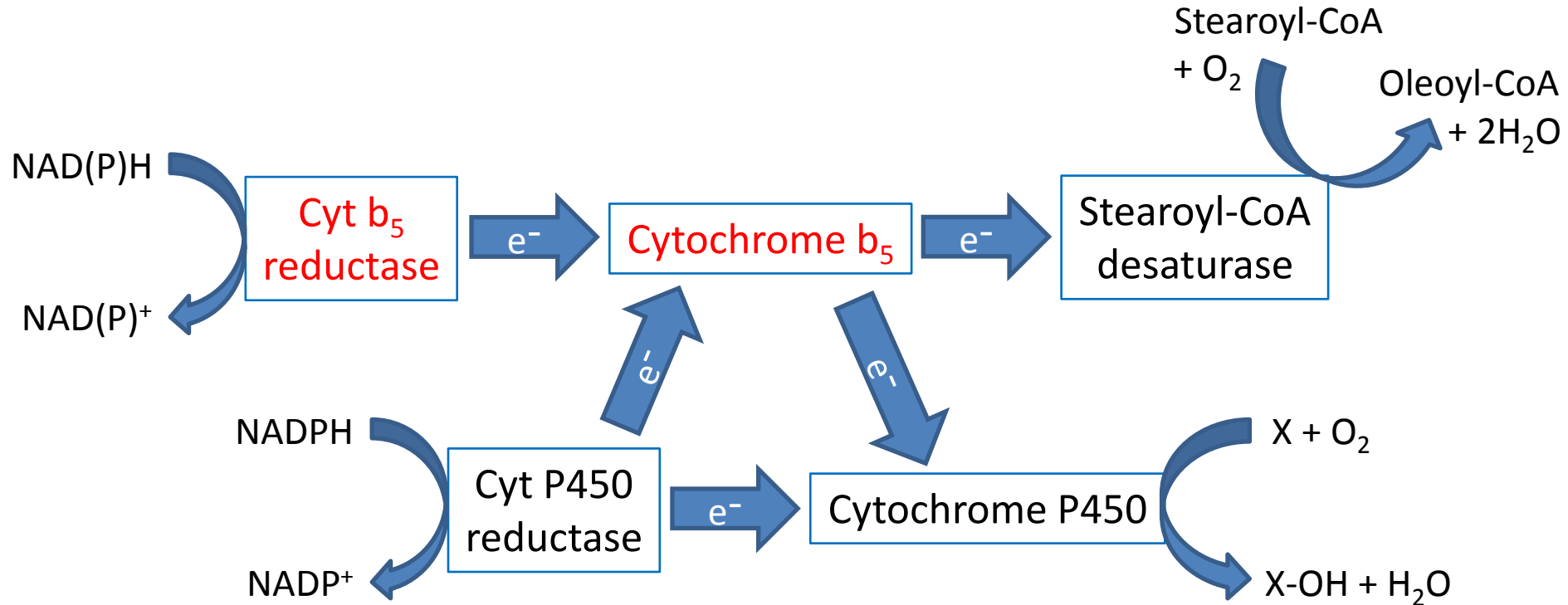

MEDInPROT konferencia 4.
2016. április 9.

A zsírsav-deszaturáció elektrontranszfer-lánca az ER-ben

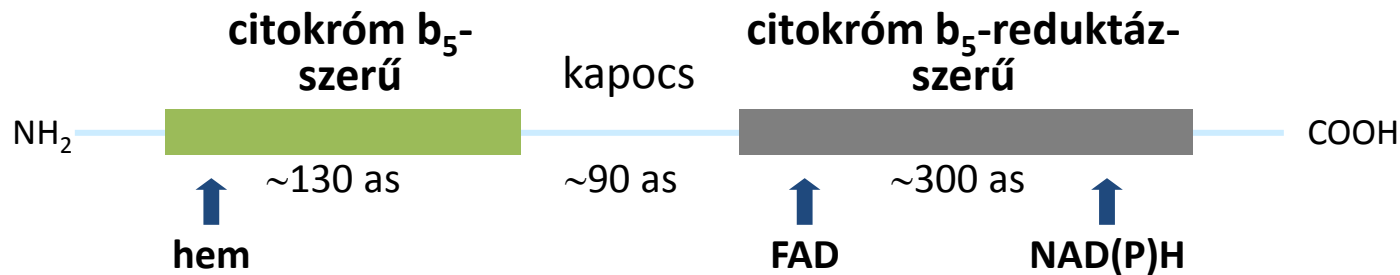
Elektrontranszfer-láncok kapcsolata az ER-ben

Ncb5or

NAD(P)H-citokróm b5 oxidoreduktáz

- természetes fúziós fehérje, szolúbilis
- minden szövetben kifejeződik
- lokalizációja ER vagy citoplazma (?)

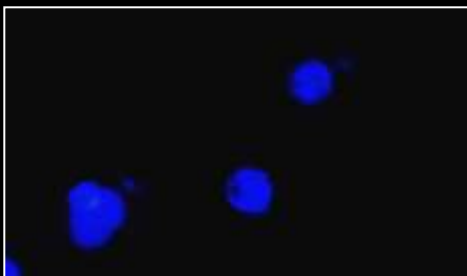
- **NCB5OR^{-/-} egér:**
  - telített/telítetlen zsírsavak aránya nő
  - lipoatrófia
  - lipotoxicitással szemben fokozott érzékenység
  - hasnyálmirigy β-sejtjeinek pusztulása
  - csökkent inzulinszint, hiperglikémia
  - inzulinfüggő diabétesz

Az Ncb5or-EGFP fúziós fehérje lokalizációja

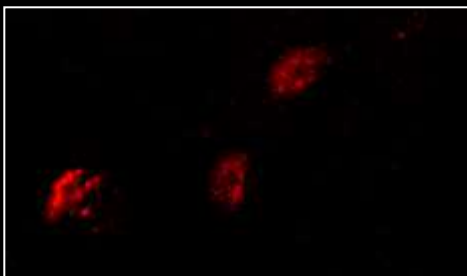
HEK293T
sejtek

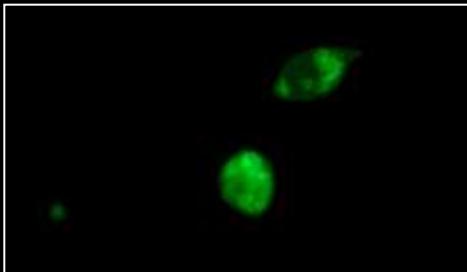
DAPI

BODIPY TG

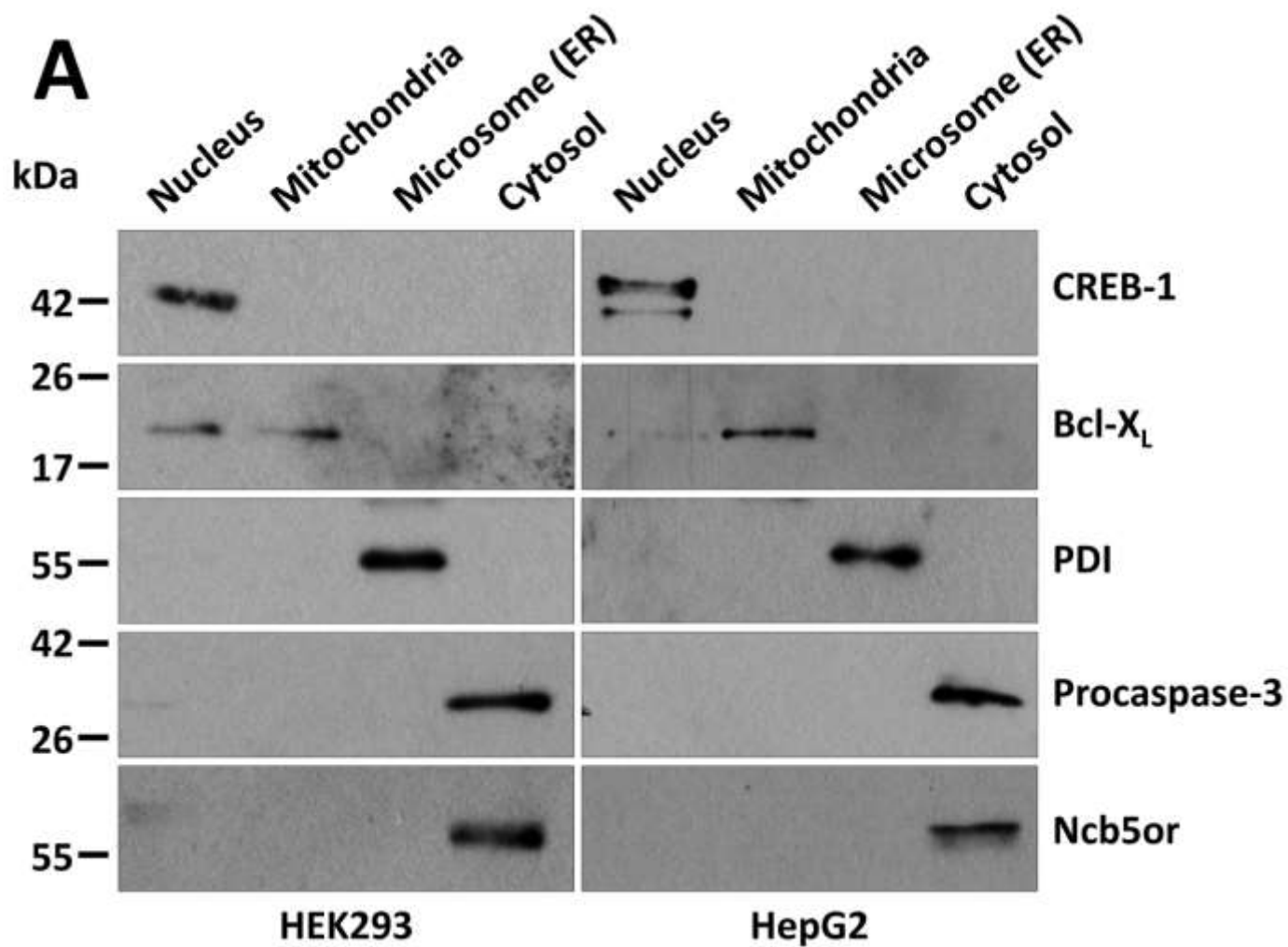

EGFP

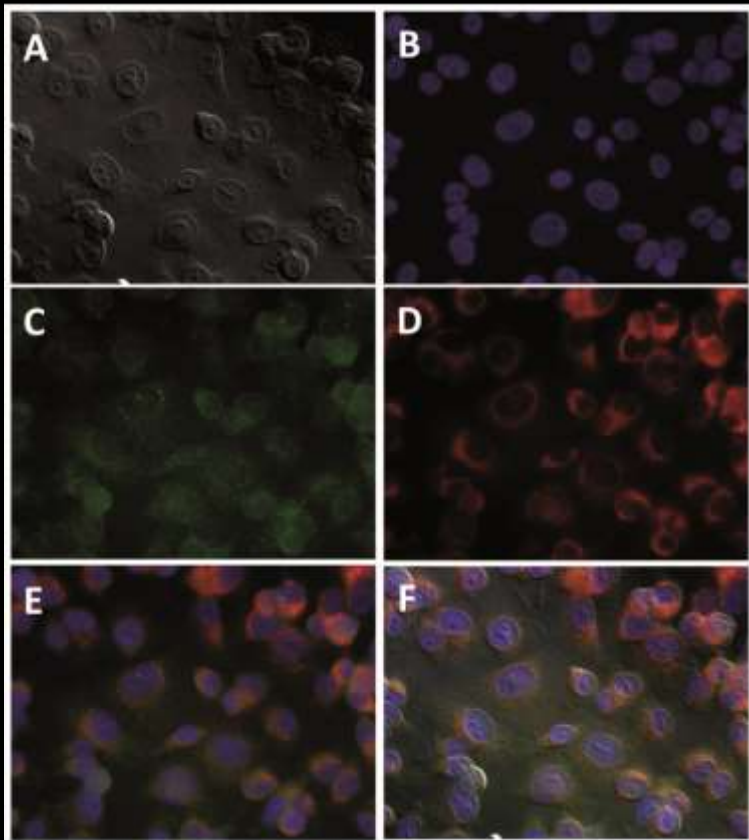

egyesített

Endogén Ncb5or a szubcelluláris frakciókban (western blot)

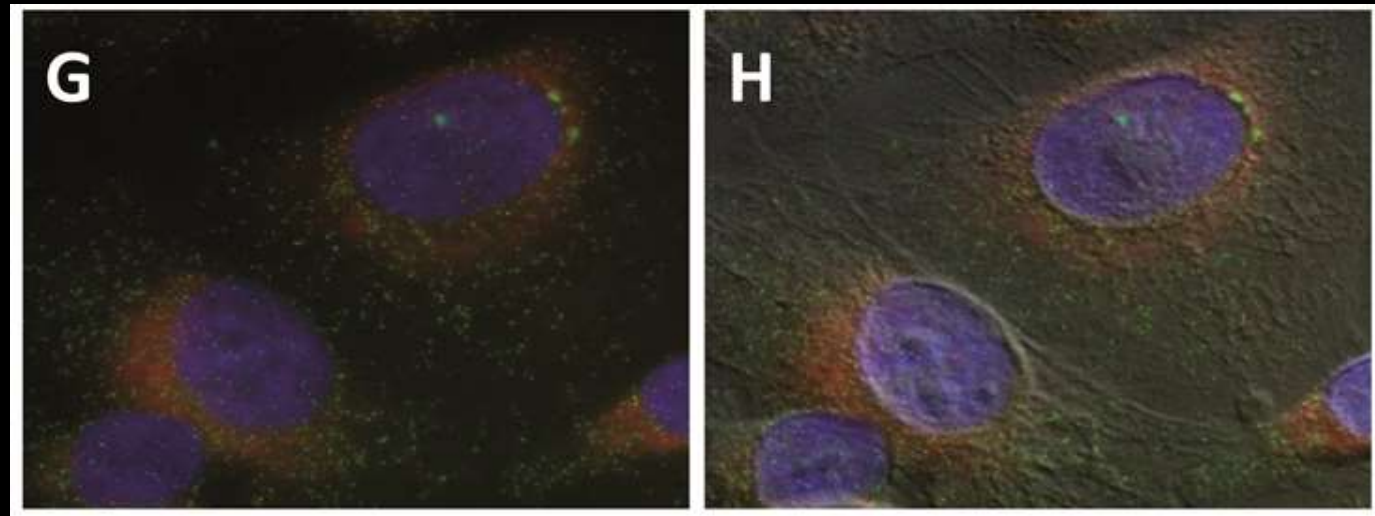

Endogén Ncb5or fehérje HepG2 sejtekben (immunfluoreszcencia)

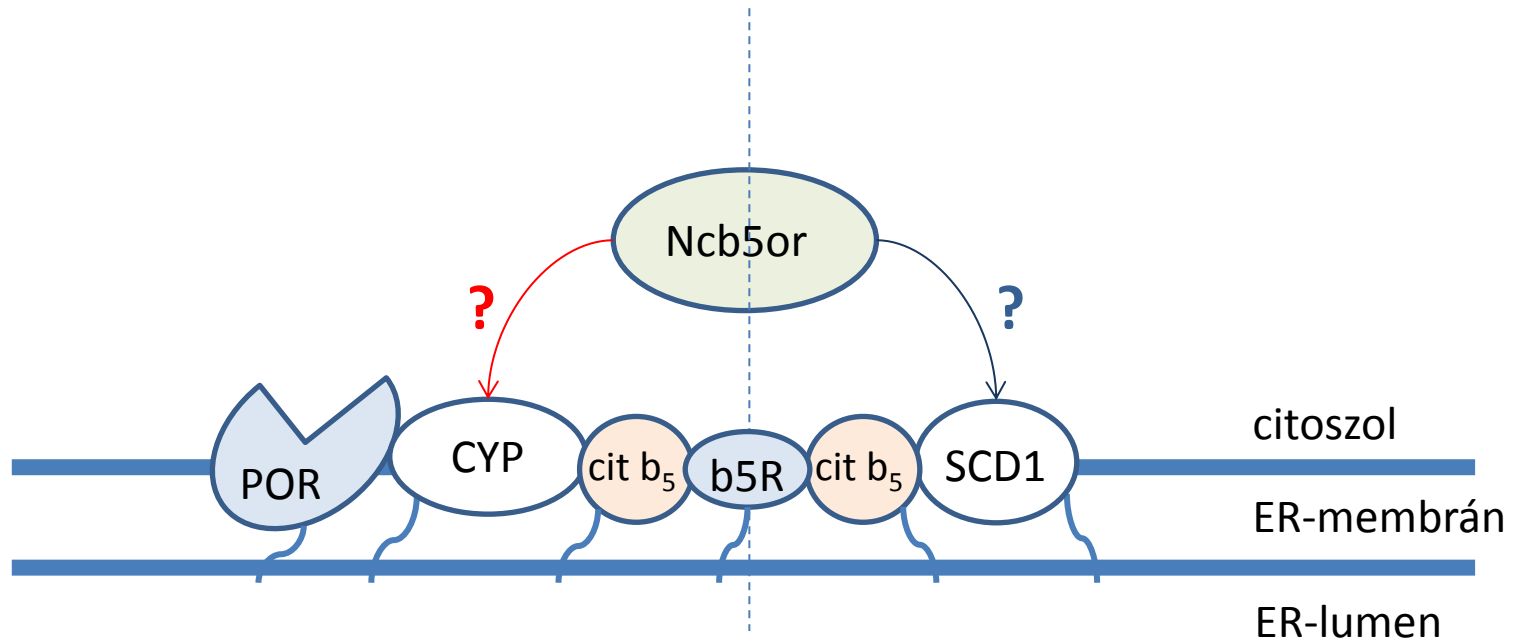

Nomarski optika

DAPI - kék
PDI - piros
NCB5OR - zöld

A citoplazmatikus Ncb5or feltételezett szerepe az ER elektrontranszfer-láncaiban

CYP: citokróom P450
POR: NADPH-CYP-oxidoreduktáz
cit b₅: citokróom b₅
b5R: cit b₅ reduktáz

SCD1: sztearil CoA deszaturáz 1
Ncb5or: NAD(P)H-b₅-oxidoreduktáz

Celluláris és szubcelluláris vizsgálati modellek

- 1) SCD1-et és/vagy CYP izoenzimet (pl. CYP2C19, CYP3A4) termelő HEK293 (humán embrionális vese sejtvonala) sejtek, amelyekben vizsgálhatók az egyes enzimaktivitások b_5 - és/vagy Ncb5or-kotranszfektálás, illetve géncsendesítés hatására;
- 2) Humán májszövetből preparált mikroszóma, amelyben lévő enzimek működése kofaktorok (NADH, NADPH), citoszol-komponensek vagy tisztított Ncb5or fehérje adagolásával befolyásolható;
- 3) Szuperszóma, amelyek egyféle CYP izoenzimet tartalmaznak az egyes elektronközvetítő fehérjékkel kombináltan, így alkalmasak a kívülről hozzáadott Ncb5or szerepének tisztázására.

Cyp b₅-tel együttműködő és nem együttműködő CYP izoenzimek mRNS-expressziója

Sejtvonalakban

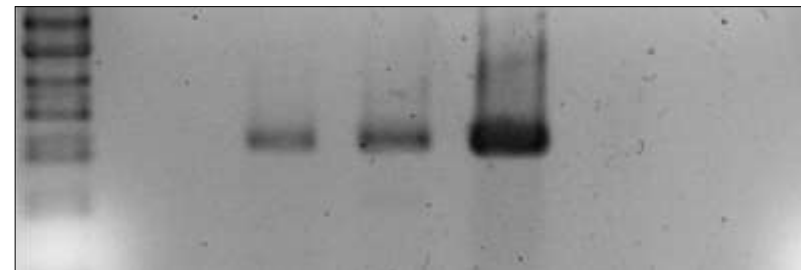
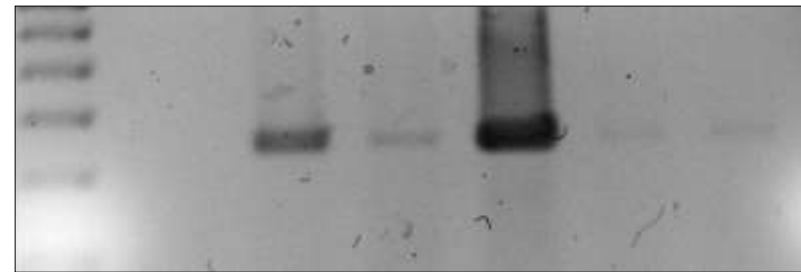
SKNFI
asztrocitóma
IMR32
Y79
HEK293
HepG2

Humán szövetekben

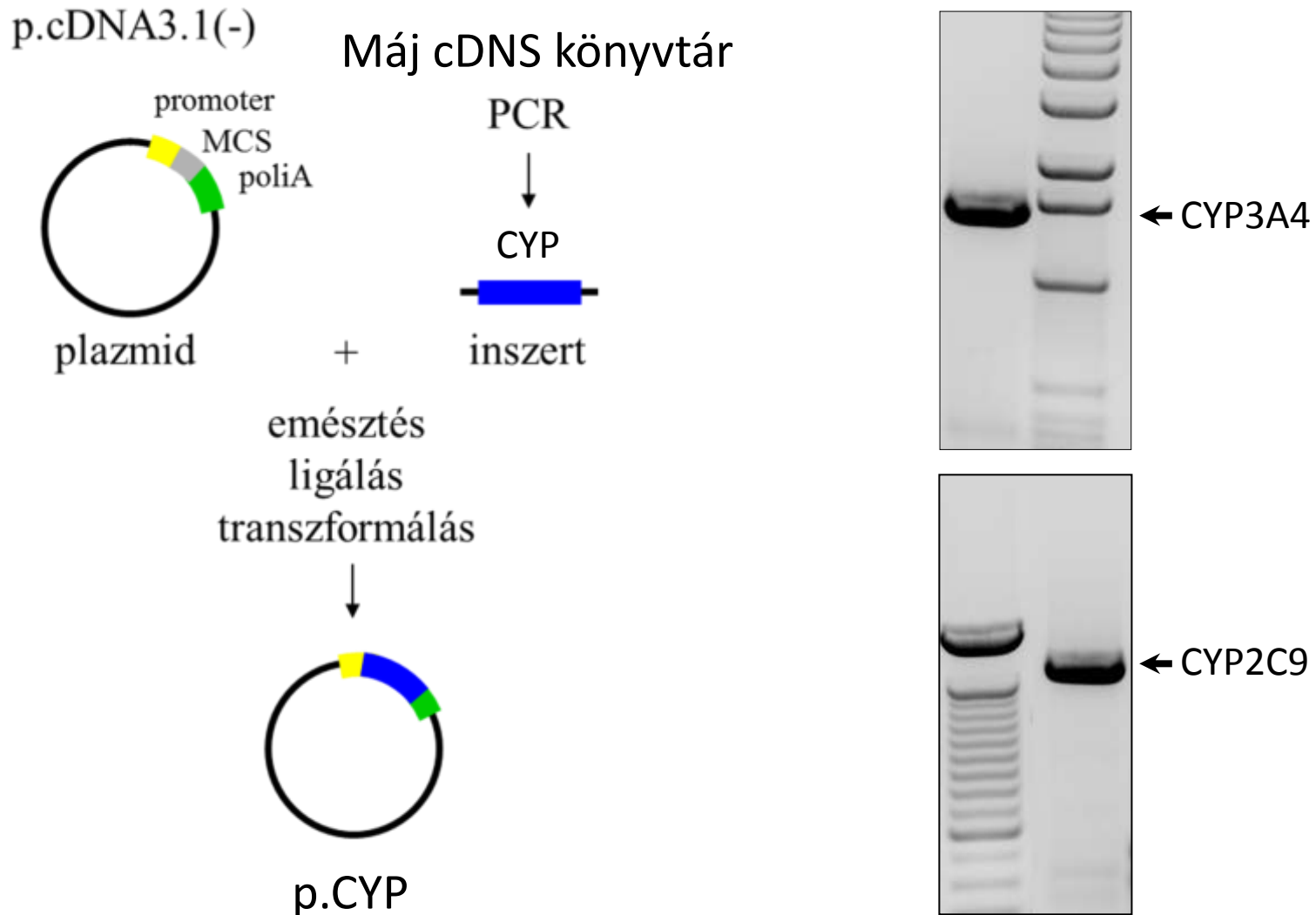
agy
vese
izom
máj
szív
limfocita

← CYP2C9 →

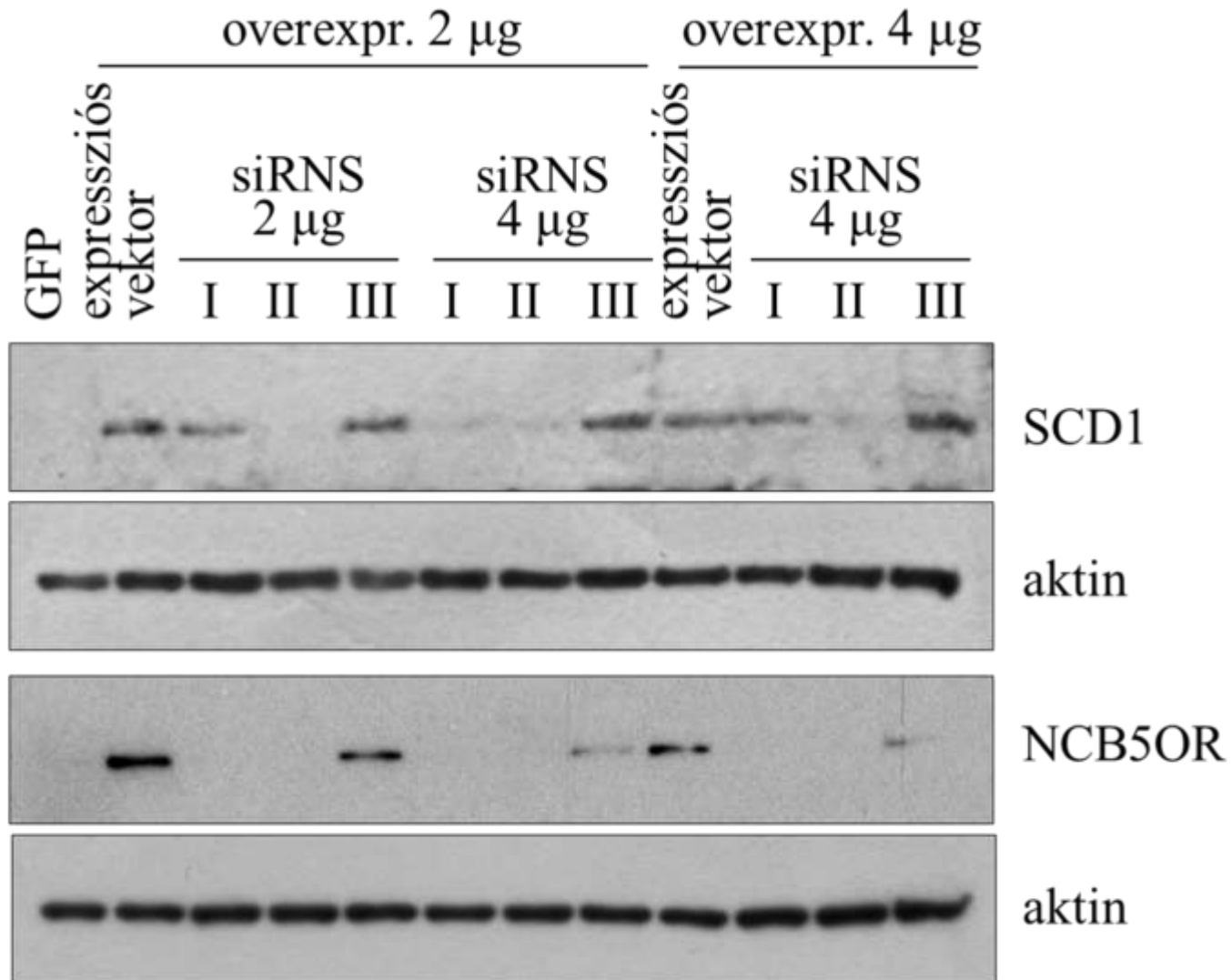
← CYP3A4 →

Cyp b₅-tel együttműködő és nem együttműködő CYP izoenzimek klónozása humán máj cDNS-ből

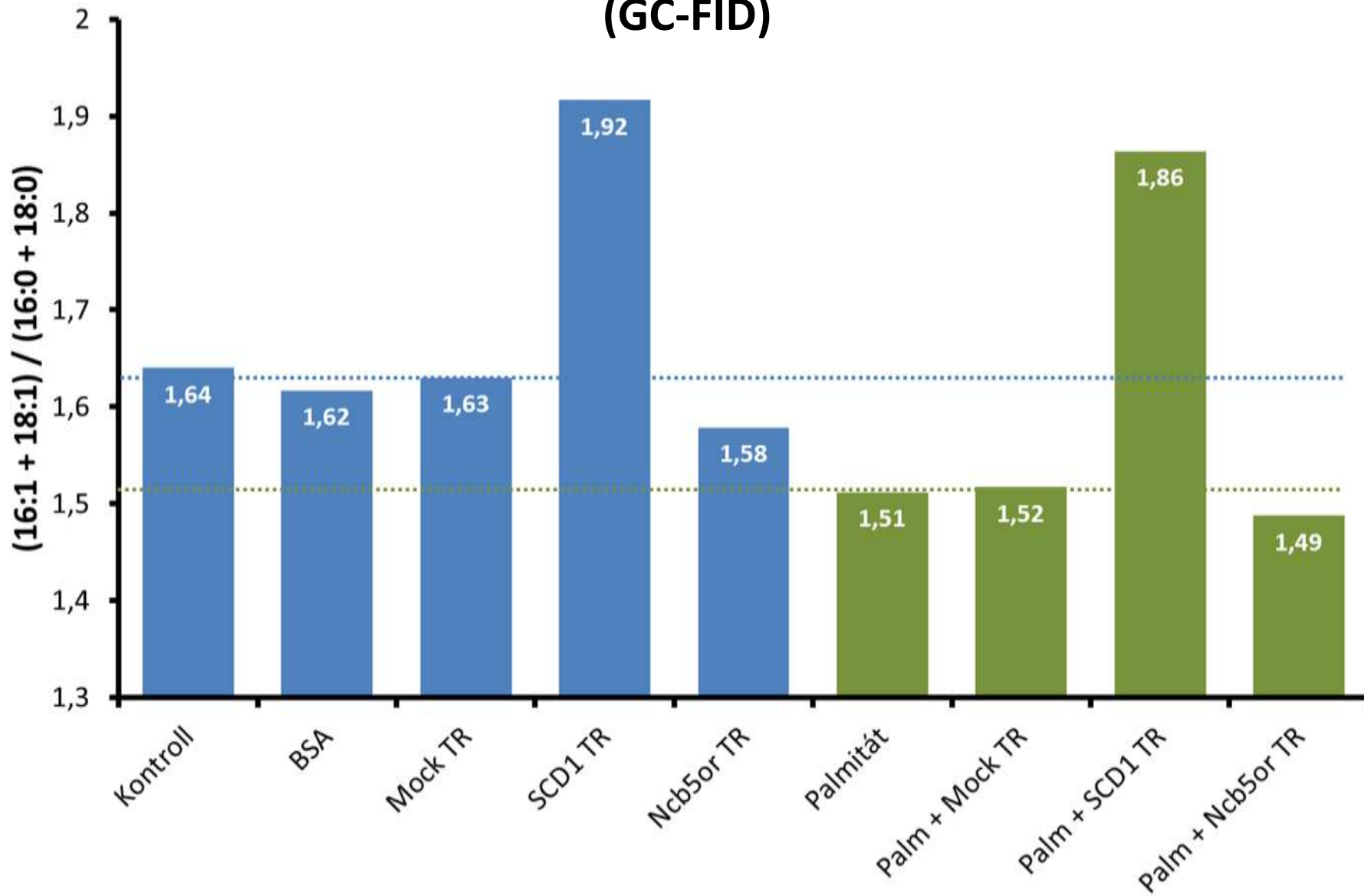

SCD1 és Ncb5or termeltetése és csendesítése HEK293T sejtkben

Telítetlen/telített zsírsavarány változása SCD1- és Ncb5or-transzfektált HEK293T sejtekben

(GC-FID)

RÉSZTVEVŐK

SE Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet

- Kereszturi Éva
- Zámbó Veronika

BME Szervetlen és Analitikai Kémia Tanszék

- Tóth Blanka

MTA Természettudományi Kutatóközpont

- Sirok Dávid
- Déri Máté

